

Napoleó Coppola Bonaparte

Pocs films han tingut una vida cinematogràfica tan intensa com el film d'Abel Gance, «Napoléon». Rodat el 1927, no seria fins a 1981 que es podria veure quasi íntegrament. El realitzador Francis Ford Coppola i el seu pare, el compositor Carmine Coppola, han estat els patrocinadors del projecte.

Carles Gàmez

El 17 d'abril de 1927, l'Opéra de París era l'escenari de l'estrena mundial del film *Napoléon*. Abel Gance, el director, havia tardat més d'un any i mig a rodar-la, i més de set mesos en el muntatge.

Per poder finançar el film, a més de la societat alemanya Westi i la francesa Société General del Film, hi hagué participació de capital suec, txec i l'empresa espanyola Vilaseca y Ledesma. En total, una producció que va costar 15 milions de francs de l'època.

El fim, rebut amb gran entusiasme en el dia de l'estrena, presentava cinematogràficament una sèrie d'innovacions tècniques, audaces per al moment, com una composició visual triple, antecedent directe d'allò que trenta anys després seria el Cinerama americà. Aquesta forma de projectar

Carmine Coppola.

les imatges causà commoció entre el públic. Gance també va utilitzar la càmera subjectiva, amb enquadraments tempestuosos, gràcies a la col·locació de la càmera en els llocs més insòlits.

El film, amb un marcat accent nacionalista, seria rebut críticament per part de l'esquerra francesa, però fou sobretot l'adveniment del cinema sonor —*El cantant de jazz* s'estrenaria uns mesos després— el culpable que tot el seu avantguardisme tècnic s'oblidara ràpidament. Davant del nou cinema amb so, el *Napoléon* de Gance quedava com un producte ranci i passat de moda. El seu projecte de rodar sis films sobre la vida de l'emperador francès passaria a millor vida, i si bé el 1935 realitzà una versió sonora de *Napoléon*, aquesta no tindria l'èxit esperat.

Molt s'ha escrit sobre la influència estètica que hi va exercir el film de Griffith, *El naixement d'una nació*; Gance, amb *Napoléon*, realitzava el naixement d'un país, la França moderna. D'altra banda, el film tampoc no es va lliurar de l'influx de moviments com ara l'expressionisme alemany o el cinema rus dels Eisenstein i Pudovkin.

Ara, com una espècie d'*adhesió municipal* als actes commemoratius de la

Revolució francesa, el Palau de la Música de València i la Fundació Municipal de Cinema han presentat la versió cinematogràfica patrocinada pel realitzador americà Francis Ford Coppola, i amb banda sonora de Carmine Coppola, pare del director d'*Apocalypse Now*. Aquesta versió fou exhibida per primera vegada el 1981 al Radio City Music Hall de Nova York, i es tracta de la còpia restaurada per Kevin Brownlow, un cinèfil londinenc que s'ha dedicat al llarg de la seua vida a la reconstrucció i recuperació del film.

L'estrena a l'estat espanyol es realitzava a la ciutat de Valladolid, coincidint amb el 30 aniversari del seu festival cinematogràfic, el 1985. Carmine Coppola fou l'encarregat de dirigir l'orquestra. Per a la presentació valenciana, el compositor italo-americà ha comptat amb l'Orquestra Municipal de València, que actualment dirigeix Manuel Galduf.

Per damunt de l'eterna polèmica sobre el protagonisme de la música davant la imatge, ¿qui ha servit qui?, queda una gran obra, un bell somni cinematogràfic que avui afortunadament podem contemplar —i escoltar— quasi en la seua totalitat. □

